

CHLUMČANSKÝ OBČASNÍK

Vydává obec Chlumčany | Vydání číslo 66

Park u kaple zná svoji podobu

Další dodávka kompostérů bude

Osminásobná tenisová vítězka Women Cupu Ivana Milotová

Radujme se z maličkostí, vyzývá starostka Chlumčan

Rok 2020 se pomalu naplňuje. Lidé bilancují a s různými očekáváními se dívají do roku nadcházejícího. Ten letošní poznamenal boj s koronavirem. Zasáhl celou naši společnost a byl velkou zkouškou lidí i lidskosti.

V Chlumčanech na Plzeňsku se místní semkli a dokázali, že umí držet při sobě. *„Chtěla bych poděkovat chlumčanským a hradčanským ženám, které šily roušky pro své spoluobčany, hasičům, kteří se podíleli na distribuci dezinfekce, a rovněž všem obyvatelům Chlumčan a Hradčan za jejich ukázněnost při dodržování bezpečnostních opatření,“* nechala se slyšet starostka Chlumčan Vladimíra Štejrová.

S blížícím se adventem je podle ní důležité zamyslet se nad tím, jak žijeme. *„Ráda bych lidem vzkázala, aby si vážili každého okamžiku, kdy mohou být se svými blízkými, a aby se radovali z maličkostí, které jim život přináší. Aby nemysleli jen na sebe, ale zamysleli se, zda blízko nich nežije někdo, kdo potřebuje pomoc. Aby hledali na ostatních to dobré a předčasně neodsuzovali. Aby si vždy vzpomněli, že nikdo není bez viny. Prostě, aby se mezi lidi vrátila tolerance a pochopení,“* přeje si starostka.

V Chlumčanech i Hradčanech se každý rok koná řada akcí spojených s adventem, tentokrát jsou ovšem v ohrožení. Během prvního adventního víkendu se rozsvěcí strom a v Hradčanech tou dobou ožívá oblíbený adventní jarmark, kde místní šikovné hasičky prodávají vynikající vánočky, štoly, medovníky, drobné vánoční cukroví, ale také adventní věnce a různé dekorace. Jarmark se měl letos uskutečnit i v Chlumčanech, avšak současná epidemická situace tomu nepřeje. Do Chlumčan letos bohužel nedorazí ani tradiční čertovský průvod, a tak děti, které nezlobily, najdou sladkosti za oknem. *„Naplánovali jsme však vánoční koncert v našem nově opraveném kinosálu. V salonku by měly být ukázky zdobení vánočních stromků a ochutnávka vánoček. Zda se akce uskuteční, ovlivní bezpečnostní opatření spojená s koronavirem,“* vysvětluje Vladimíra Štejrová.

Když se zamýšlí nad tím, co se letos v obci povedlo, zmiňuje rekonstrukci kulturního domu. *„Znovu jsme otevřeli kino a salonek. Filmová a divadelní představení ovšem přerušila současná situace,“* popisuje starostka. V Chlumčanech se pustili též do rekonstrukce obecního úřadu, která by měla být hotová ještě letos, a do přístavby domu s pečovatelskou službou, jež bude dokončena v příštím roce. Ti nejmenší mohou využívat nová dětské hřiště v bytovkách a na Hradčanech, pro milovníky cyklistiky pak byla na jaře u kaple vybudována tzv. pumptracková dráha. Za zmínku stojí též to, že do kaple byly zavěšeny opravené zvony.

Otištěno v MF DNES, 5PLUS2

Omluva

Vážení občané,
omlouváme se za tiskové chyby v předchozím vydání Chlumčanského občasníku.

Panu Šebkovi se omlouváme za tiskařskou chybu v jeho příspěvku.

Panu Vopálenskému se omlouváme za nezveřejnění jeho jména u fotografií zavěšení zvonů.

redakční rada

INFORMACE Z OBCE

Oprava komunikace Na Závisti

V polovině října jsme dokončili opravu komunikace Na Závisti. Vše proběhlo podle plánu. Jako finální povrch byl použit asfaltový recyklát. S odstraněným dřívějším štěrkovým povrchem jsme vyspravili na Hradčanech polní cestu „K Letišti“.

Stanislav Dušek
místostarosta

Chodník u mateřské školy

Ještě před prvními mrazy jsme dokončili položení nového povrchu na chodníku u školky. Jeden z nejvíce používaných starších chodníků je tak již celý v novém. Pár let zpátky se dělala jeho první polovina a nyní i ta druhá. Vše jsme chtěli dodělat před prvním sněhem, aby jeho údržba byla možná naší zimní technikou. Při pracích s jeho pokládkou bylo také demontováno staré nepoužívané pískoviště v bytovkách na boku mateřské školy.

Stanislav Dušek
místostarosta

Vánoční blahopřání

Vážení spoluobčané,
přiblížily se dny, ve kterých si všichni přejeme zažít rodinnou pohodu, vzájemné porozumění a krásnou atmosféru Vánoc. Chtěli bychom Vám všem, občanům obce Chlumčany a Hradčany, popřát krásné a šťastné Vánoce, mnoho zdraví, osobní pohody a štěstí do nadcházejícího roku 2021, ať je pro vás plný osobní a rodinné pohody, pevného zdraví, optimismu a vzájemného porozumění.

za obecní úřad Chlumčany
Ing. Ivana Zieglerová

Úprava terénu pozemků u náměstí

V Chlumčanech máme pár míst, u kterých nejsme spokojeni s jejich vzhledem a stavem. Několik havarijních ulic se projektuje, KD se již renovuje a také projektuje. Pracujeme na novém centrálním sběrném dvoře mimo centrum obce. Jedno z míst, které také potřebuje naši pozornost, je pozemek u náměstí zvaný „Divišovna“. Jeho správné využití se zatím hledá a nejspíš se o něm bude rozhodovat až v příštích zastupitelstvech. Bohužel stav, v jakém se teď nachází, je nepřijatelný. Úpravy, ke kterým jsme se rozhodli již teď, se týkají jeho snazší údržby a také estetické stránky. Prostor je srovnaný a připravený pro jednodušší a kvalitnější jarní osetí travním semenem. Plánujeme tento prostor pravidelně sekat.

Stanislav Dušek
místostarosta

INFORMACE Z OBCE

Pomocník pro snadnější údržbu zeleně

Chlumčany jsou již pár let vlastníkem malotraktoru ISEKI, který jsme využívali pouze a výhradně k zimní údržbě. Za letošní celý rok se jeho využití zastavilo pouze na nějakých 10 hodinách práce?! V našich očích naprosto nepřijatelné a obrovská škoda. Proto jsme se rozhodli do jeho výbavy pořídit příslušenství k letním pracím. Zakoupili jsme sekačku na rozsáhlejší travní plochy. Slibujeme si od tohoto kroku rychlejší a méně fyzicky náročnou údržbu zeleně. Osobně se moc těším na jeho letní využití. Věřím, že nám velice pomůže.

Stanislav Dušek
místostarosta

Garáže pod knihovnou

Roky obecní úřad využíval dvě garáže pod knihovnou, teď už je tomu jinak. Dostala je k užívání jednotka SDH Chlumčany. Úplně se to nabízelo, prohodit místo u náměstí za prostor v centrálním skladu pod „kulturákem“ a mít velkou i malou obecní techniku pěkně pohromadě. Do budoucna nám tím odpadá zbytečná manipulace mezi vzdálenými sklady. Myslím si, že i u hasičů je s provedenou výměnou spokojenost.

Stanislav Dušek
místostarosta

Kompostéry pro občany členských obcí Mikroregionu Radbuza

Mikroregion Radbuza v roce 2016 úspěšně zrealizoval projekt finančně podpořený Operačním programem Životního prostředí na pořízení 540 ks tisíci litrových kompostérů a dvou štěpkovačů pro občany ze svého území. Tehdy byl projekt zaměřen na podporu převážně menších členských obcí a zájem o kompostéry byl překvapivě vysoký. Z tohoto důvodu se zástupci členských obcí mikroregionu rozhodli, že se pokusí získat poslední možné finanční prostředky ze stejného operačního projektu a zrealizují pokračování projektu, do kterého se zapojí malé i velké členské obce. V polovině tohoto roku jsme podali žádost o dotaci na realizaci projektu s názvem „Kompostéry pro vybrané obce Mikroregionu Radbuza“, do kterého se přihlásily členské obce Dobřany, Zbůch, Holýšov, Hradec, Merklín, Chlumčany a Zemětice. Dotaci ve výši 2.259.614 Kč jsme na realizaci projektu získali, a tak se občané zapojených obcí mohou v polovině příštího roku těšit na rozdělení kompostérů o objemu 600 litrů a 1100 litrů v celkovém počtu 646 ks. Více informací k realizaci projektu se budete postupně dozvídat na našich webových a facebookových stránkách.

Ing. Andrea Kubernátová
manažerka Mikroregionu Radbuza

INFORMACE Z OBCE

Rekonstrukce obecního úřadu v kulturním domě

I v těchto prostorách pokračuje rekonstrukce a kanceláře získávají svou novou podobu. Zřejmě zde nestihneme přivítat nový rok, ale předjaří už určitě strávíme v útulných prostorách.

Mgr. Vladimíra Štejrová
starostka obce

Kulturní dům – rekonstrukce restaurace

V podzimních měsících proběhla příslušná setkání s architekty a se zástupci možných dodavatelských společností a může tak být přistoupeno k vypracování studie rekonstrukce ETAPY 3.
Tato část objektu v sobě nese prostory 1.NP, RESTAURACI, BYTY VE 2. NP, PROSTORY 1.PP.
V zadání pro rekonstrukci restaurace se pracovní skupina snažila vycházet ze znalosti místních poměrů a rovněž ze zkušeností z minulého aktivního provozu v 80. a 90. létech. Rekonstrukce tak nepočítá s velkými dispozičními změnami. Zásadnější zlepšení přinese přístup k objektu z ulice a samostatný vstup do restaurace, který architekti vyřeší přímo z terasy. Přístup na částečně zastřešenou terasu bude bezbariérový.

Prostor restaurace a kuchyně je dostačující. Plocha restaurace nabízí na 120 m2 prostor pro 75 hostů, přilehlý salonek bude obnoven pro 20 hostů. Samotná terasa předpokládá návštěvnost dalších padesáti osob.

Zvýšená pozornost bude při rekonstrukci věnována praktičnosti a využitelnosti kuchyně tak, aby bylo dosaženo komfortní přípravy a výdeje jídel jak v čase obědů, tak při večerním posezení, nebo pro případnou rozvážku. Kuchyně bude kapacitně připravena k okamžité přípravě stovky jídel denně plus následné večerní či slavnostnější přípravě tzv. minutek. Na návrhu a rekonstrukci gastro provozu se bude spolupracovat s renomovanou firmou.

Kvalitní zázemí výčepu a prostor pro štamgasty jen dotvoří celkovou atmosféru. Lákavá představa zřízení minipivovaru není v současné době v Chlumčanech realizovatelná bez velké jednorázové investice a především bez řádného provozovatele a tato eventualita nebude zatím ve vznikající studii zanesena.

Ve 2. NP přichází v úvahu ponechání stávajících čtyř dvoulůžkových pokojů a možné úpravy současného bytu na další dva až tři pokoje se samostatným sociálním zařízením.

Zajímavé bude sledovat jak si architekti poradí s využitím sklepních prostor pod restaurací, které dnes již pro provoz restaurace nejsou potřebné.

V budoucnu bude důležité najít vhodného provozovatele restaurační části objektu jak pro obec jako majitele, tak pro blaho občanů a dalších návštěvníků.

Stanislav Dvořák
radní obce

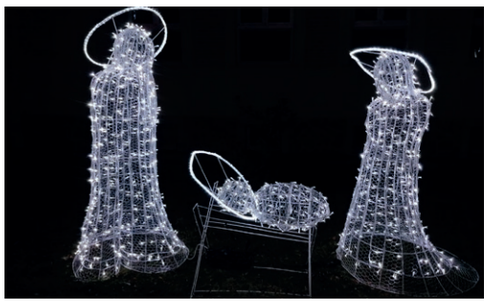
INFORMACE Z OBCE

Vánoční výzdoba a předvánoční čas

Letošní rok bohužel nepřál tradičním hromadným předvánočním akcím, kdy jste si mohli užít čertovský průvod obcí či přijít na slavnostní rozsvícení vánočního stromečku na náměstí Bohuslava Kašpara nebo si poslechnout koledy na vánočním jarmarku na Hradčanech. Vzhledem k omezením a zákazům vztahujícím se k akcím se proto vedení obce rozhodlo letošní předvánoční čas zpestřit novou výzdobou v podobě osvětleného betlému, který je umístěn před základní školou.

Ing. Ivana Zieglerová
OÚ

Kalendář akcí

Vážení občané,
z důvodu pandemie COVID-19 nebude v letošním závěrečném vydání Chlumčanského občasníku otisknut kalendář akcí. Bohužel nikdo nedokáže predikovat, jaké akce bude moci v příštím roce zorganizovat.

Děkujeme za pochopení.

redakční rada

Z-BOX od Zásilkovny

Z-BOX je samoobslužné výdejní místo Zásilkovny, díky kterému už nikdy nemusíte být jako na trní a čekat, až vám zavolá kurýr. Cena doručení již od 41 Kč.

Jak probíhá vyzvednutí zásilky v Z-BOXu?

Pomocí aplikace
Jakmile náš řidič doručí zásilku do Z-BOXu, obdržíte od nás informační e-mail a SMS zprávu. V této chvíli můžete zásilku vyzvednout. Stáhněte si naši aplikaci Mezi Námi a jakmile budete u Z-BOXu, aplikaci otevřete a zobrazte v ní danou zásilku. Aplikace se pak sama automaticky se Z-BOXem spáruje pomocí Bluetooth a otevře schránku s vaší zásilkou. Přímo v aplikaci uvidíte pokyny k otevření schránky.

Pomocí hesla z SMS
Některé Z-BOXy mají displej, na který lze naťukat heslo z SMS zprávy, jíž jsme vás informovali o doručení. Po zadání hesla se otevře schránka s vaší zásilkou.

Kolik času mám na vyzvednutí své zásilky v Z-BOXu?

3 dny od doručení. Poté se zásilka vrací zpět odesílateli. 24 hodin před vrácením obdržíte SMS o poslední šanci k vyzvednutí. Prosíme zákazníky, aby zásilky vyzvedávali co možná nejdříve a uvolnili tak schránky pro další zájemce.

Je možné zásilku sledovat? Dozvím se přesný čas doručení?

Vzhledem k tomu, že Z-BOXy jsou různé, nejsou max. rozměry zásilky stanovené. Pokud bude zásilka objemnější, než daný Z-BOX umožňuje, systém vám při nákupu v e-shopu nedovolí zvolit možnost vyzvednutí v Z-BOXu.

Jaký maximální rozměr zásilky se do Z-BOXu vejde?

Vzhledem k tomu, že Z-BOXy jsou různé, nejsou max. rozměry zásilky stanovené. Pokud bude zásilka objemnější, než daný Z-BOX umožňuje, systém vám při nákupu v e-shopu nedovolí zvolit možnost vyzvednutí v Z-BOXu.

Je uložení v Z-BOXu bezpečné?

Ano, všechny Z-BOXy jsou neustále střeženy kamerovým systémem a jsou vybaveny alarmem. Schránka se otevře jen po prokázání se aplikací nebo heslem.

KRONIKA

Narodili se

Srpen

Matěj Krýsman

Září

Marie Michlová
Alfréd Vidlička

Říjen

Alex Rom
Šarlota Burešová

Oslavili

Blahopřání k 75. narozeninám

paní Alena Kaslová
paní Jana Kovácsová
paní Jarmila Görnerová
Josef Zelený
Štefan Sendek
Jiří Šlauf
Kapounová Marie

Blahopřání k 80. narozeninám

Václav Hrdonka
Jan Kubata
Lidmila Levorová
Jaroslava Michalová

Blahopřání k 85. narozeninám

Václav Benedikt

Blahopřání k 90. narozeninám

paní Věra Bohmannová
paní Naďa Kopecká

Vážení jubilanti,
blahopřejeme Vám k Vašemu životnímu jubileu a přejeme Vám pevné zdraví a mnoho dalších let v radosti a pochopení Vašich nejbližších. Vážíme si Vašich činů, které jste vykonali a děkujeme Vám za vše.

OÚ Chlumčany

Vzpomínáme

ZÁŘÍ
Hana Drexlerová (1966)

ŘÍJEN
Libuše Majerová (1933)
Gertruda Šilingová (1932)
Anna Loudová (1943)
Zdeněk Ptáček (1961)
Vlasta Školoudíková (1935)
Josef Slabý (1963)

LISTOPAD
Vladimír Rosecký (1949)
Vasil Starec (1935)

Pozůstalým projevujeme upřímnou soustrast.

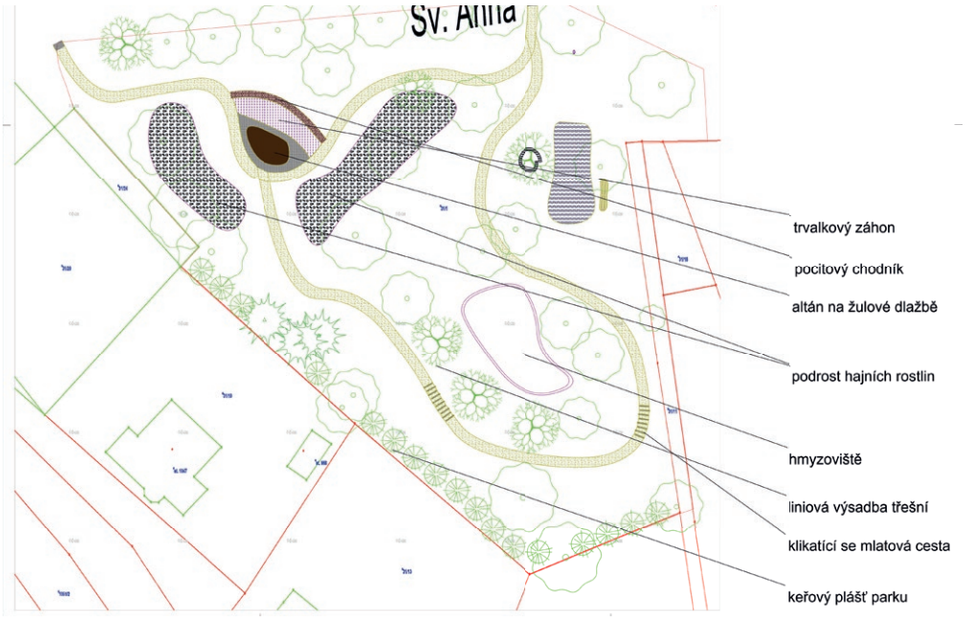
OÚ Chlumčany

INVESTIČNÍ AKCE - ZÁMĚR

Úprava plochy a vybudování parku u kaple Panny Marie Pomocné

Záměr obce upravit plochu u kaple Panny Marie Pomocné v Chlumčanech začíná mít ostřejší obrysy. Obec si nechala zpracovat studii na základě které bude v několika etapách vybudován přírodní park, původní dřeviny, které jsou v dobrém zdravotním stavu budou ošetřeny, stromy s chorobami a nevyhovujícím stavem budou odstraněny, dosazena bude zeleň včetně kvetoucích druhů, vybudován zde bude altán, pocitový chodník, rozmístěno bude několik laviček. Tento prostor bude již neprůjezdný, a tak bude bezpečný pro všechny návštěvníky i hrající si zde děti. Na návrh se můžete sami podívat.

Ing. Ivana Zieglerová
OÚ

HRADČANY

Výročí obce – elektrifikace

V říjnu 1930 byla v Chlumčanech dokončena elektrifikace. Stalo se tak zásluhou Škodových závodů v Plzni. Celkové náklady činily 230 000 Kčs. Školní kronika z let 1899-1935 (na straně 171) uvádí: *„V říjnu zavedeno v obci zdejší elektrické světlo. Ve školní budově zřízeno elektrické osvětlení v bytu správce školy, ve sborovně a v přízemí na chodbě. V učebnách zavedeno bude, až se zlepší obecní příjmy."* V letošním roce si tak připomínáme 90 let od prvního rozsvícení elektrickým světlem v obci.

V osadě Hradčany se poprvé žárovkou rozsvítilo v roce 1937. Kronika uvádí: *„Elektrifikace byla provedena obcí lišickou. Uhradili ji račanští dobrovolně ze svých příspěvků a různých podílů. Schodek, jenž nebyl některými obyvateli zaplacen z důvodu, že si elektrifikaci nepřáli, byl uhrazen občanem Josefem Strejcem z Račan čp. 62, který byl spolu s Martinem Kaslem z čp. 35 nejobětavějším a nejpracovitějším pro uskutečnění elektrifikace v této osadě."*

Pro srovnání uvádím, jak to bylo s elektrifikací v okolních obcích. 29. června 1924 se poprvé elektrickým světlem rozsvítilo v pěti číslech popisných v Dolní Lukavici. Instalaci provedla firma Michal z Plzně. 19. února 1928 byly při schůzi obecního zastupitelstva posuzovány nabídky elektrických závodů na stavbu rozvodné sítě v Horní Lukavici. Nakonec byla vybrána firma Jaroslava Lopaty v Plzni a v září téhož roku se začalo stavět. Na Štědrý den v roce 1928 byla Horní Lukavice připojena. V obci tehdy bylo 11 veřejných světel. Obec paušálně platila elektrárně 100 Kč ročně za jedno světlo. Elektrický proud dodávaly Západočeské elektrárny a.s. v Plzni. Ve stejném roce se začalo s budováním elektrického vedení v Krasavcích. Vše muselo být kvůli mrazům odloženo a obec byla elektrifikována až o rok později. V roce 1933 byla elektrifikována obec Lišice. Kronika uvádí: *„Roku letošního ustaveno v obci zdejší družstvo pro rozvod elektrické energie v obci. Předsedou družstva jest Václav Mašek, lesní rada ve výslužbě, majitel mlýna v Lišicích čp. 31. Jednatelem Václav Pouba, rolník. Počet členů družstva čítá 25. Síť zařizovala firma Tusar Přeštice. Domovní zařízení prováděla též firma Tusar a firma Blažek Přeštice. Rozpočet obce na elektrifikaci činil 79.000 Kčs, provedeno však pouze za 53.000 Kčs."* V letech 1938-1939, za starostování Jana Maříka, byl zaveden elektrický proud do Snopoušov. Dle kroniky víme, že si elektrifikaci prosadila jen malá většina obyvatel, zbytek o elektřinu neměl zájem.

Mgr. Eva Horová

Edisonova návštěva - Eva Horová

O holi blíží se
k vesnici bída,
s krizí se bojuje,
hrůzu svět vídá.

Petrolejka maluje
stíny dlouhé po zdech,
knot tiše se mihotá,
jakoby si povzdech.

S lampou odchází,
stará doba, rez,
obec teď nechá se
pokrokem svést.

Edison přichází,
všechny tu vítá,
chalupy večer pak,
světlem otevírá.

Rychle obleče
do své velké záře,
dobytek ve chlévě,
statného hospodáře.

Zlatou nit táhne
po ulicích tmavých,
radost vsi přináší,
do tváří ustaraných.

U Barušky

V Dobřanských listech vyšel text o zrenovovaném místě v lese Vysoká. Chtěla bych k tomuto místu doplnit.

Vrahem osmnáctileté Barbory Koskubové (*1894) byl šestnáctiletý šlejfíř Václav Duchoň. Byl plzeňským soudem odsouzen na 6 let těžkého žaláře. Celý trest si ve vězeňské cele nestihl odsedět. V roce 1918 vzniklo Československo a prvním československým prezidentem T. G. Masarykem mu udělena amnestie. Podle vyprávění pamětníků ho pak někteří dokonce potkali na Hradčanech.

Brzy po hrůzné události rodiče zavražděné – Matěj a Barbora Koskubovi z Hradčan čp. 40 - nechali zhotovit dřevěný křížek, který zasadili na místo činu. Sem chodili uctívat památku své dcery. Poté sem byl synovcem zavražděné (Jaroslavem Koskubou st.) z Hradčan čp. 40 naistalován malý pomníček s deskou. V roce 1980 byl lesáky poničen při těžbě dřeva. (Pravděpodobně na pomníček spadl strom). Na počátku 80. let 20. století byl z iniciativy syna Jaroslava Koskuby – Jaroslava traktorem dovezen žulový pomník, na kterém byla černá deska s iniciály a letopočtem narození a úmrtí zavražděné. Byl zde veršík, který uvedla pamětnice z Hradčan, paní Jiřina Bělová: *„Dožila ses jen 18 let, když tak v mládí květu, vražednou rukou opustilas svět."* Nový pomník byl umístěn na původní místo. Na jaře roku 2019 příběh zavražděné zaujal paní učitelku Mgr. Janu Aulíkovou z Přeštic. Obrátili jsme se na paní Jaroslavu Dvořákovou, dceru Jaroslava Koskuby, kte-

rá našla dobovou fotografii Barbory Koskubové - coby školačky. Ta posloužila jako předloha ke zhotovení porcelánové fotografie, kterou nechala na své náklady zhotovit paní Aulíková. Společně jsme ji 18. května 2019 nainstalovali na pomník a upravili okolí. Je třeba říci, že celou dobu se o pomník stará rodina Jaroslavy Dvořákové.

Toto místo zůstalo v paměti nejen místních, ale také přespolních. Starší lidé z Hradčan si tudy krátili cestu do Dobřan. Dodnes se zde říká „U Barušky“.

Mgr. Eva Horová

Dobrý den, milá redakce,
20. listopadu odpoledne jsem využil celkem příjemného počasí a vyrazil s manželkou opět na Vysokou. Vyzbrojen informacemi Mgr. Evy Horové jsem šel najisto. Pomníček je moc hezký, na klidném místě, místo krásně upravené. Z fotek jsem zjistil, že byl vylepšený o jeden reliéf a křížek. Opodál je zabetonovaná patice sloupku, který tam bude zřejmě vbrzku dodán a vím, že na něm má být popis události, ke které to místo odkazuje. To bude skvělé. Domnívám se, že by nebylo od věci tam umístit i jednoduchou lavičku. U pomníčku jsem zapálil svíčku, to děvče si to opravdu zaslouží.

S pozdravem
Ing. Josef Jelínek, Nýřany

CHLUMČANSKÁ OHLÉDNUTÍ

Část 28. V objetí španělské chřipky

Ve světle současné celosvětové pandemie je zajímavé nahlédnout do historie a pročíst si texty o tzv. španělské chřipce, která zužovala celý svět mezi roky 1918 až 1920 a která vnesla smrt i do ulic Chlumčan.

Ani méně pozornému čtenáři nemohou uniknout značné podobnosti s dnešní celospolečenskou situací. Nemoc, která propukla na jaře roku 1918, se ve svých počátcích jevila jako běžná chřipka. O několik týdnů později se však mění na devastující epidemii a nejhorší zdravotní katastrofu 20. století. V chaosu čtvrtého roku 1. světové války se však v přinejmenším ve své první vlně nesetkává tato epidemie s adekvátní odezvou.

Od samotného počátku se množí spekulace a epidemie se stává i nástrojem vojenské propagandy znesvářených stran. S odstupem času se historici shodují, že zdroj nemoci pocházel z Číny a dalšími zásadními ohnisky byl vojenský lazaret ve francouzském městě Étales a prostor amerického výcvikového tábora Funston v Kansasu.

Na českém území mezi prvními upozorňuje na jaře 1918 na nástup epidemie závodní lékař kladenských železáren Ernest Guth. Opatření přijatá v podstatě na všech zasažených územích byla shodná se situací, která panuje dnes. Neshlukování většího počtu osob v uzavřených místnostech, uzavření veřejných prostor jako jsou výstaviště, divadla, školy a omezení veřejné dopravy. Léčba se omezuje na klid na lůžku a podávání Aspirinu, Chininu a Pyramidonu. Výjimkou nebylo ani podávání projímadel, aplikace studených zábalů. Část lékařské veřejnosti prosazovala i podávání alkoholických nápojů – v Anglii byla opravdu předepisována whisky. V mnohých novinách vyšla výzva ke změně společenských návyků jako je vzájemné podávání rukou.

Jednou z prvních zdokumentovaných obětí španělské chřipky na českém území byl uváděn JUDr. Egon M. Prorok, koncipient pražského policejního ředitelství.

Po úvodní jarní, slabší vlně, přichází vlna podzimní. Jedním z největších ohnisek je v říjnu 1918 Plzeň. Nemoc propuká u stovek dělníků a dělnic ve Škodových závodech, šíří se i ve vojenských lazaretech. Vzrušené debaty se vedou k uzavření či neuzavření škol na území města. Paralizovány jsou pro náhlý nárůst nemocných zřízenců poštovní úřady. Dobový tisk uvádí, že v prvním říjnovém týdnu roku 1918 je v Plzni nakaženo španělskou chřipkou 3000 osob a 46 umírá. Na konci tohoto měsíce je zemřelých již několik stovek a mezi obyvatelstvem se šíří fáma, že se jedná o plicní mor zanesený do Evropy čínskými dělníky.

Pátráním v kronikách obce Chlumčan a v kronikách zdejší měšťanské školy nenacházíme věnování se těmto událostem. Zápisy jsou shodně věnovány spíše neutěšené zásobovací situaci v těžké válečné době. Obyvatelstvu chybí potraviny, hygienické potřeby, uhlí. A přeci se španělská chřipka Chlumčanům nevyhne!

S horečnatým onemocnění ulehne učitelka ženských ručních prací na chlumčanské škole slečna Lidmila Müllerová. Müllerová dokončila v roce 1893 c. a k. vzdělávací úřad v Praze a nastoupila svou učitelskou dráhu v Lužanech. Od roku 1906 poté vyučovala zároveň na škole v Chlumčanech a v Dolní Lukavici. Oblíbená učitelka podlehne nemoci ve svém přeštickém bytě dne 11. listopadu 1918 ve věku 46 let. Na chlumčanské škole je vyvěšen smuteční prapor a dítka pronesou za zesnulou učitelku modlitbu. Dne 14. listopadu se v Přešticích koná poslední rozloučení za účasti učitelského sboru a některých dítek.

Chlumčany mají ještě jednu zdokumentovanou oběť z této nešťastné doby a tou je Šimon Kašpar z č.p. 102. Kašpar, jako příslušník 2. dragounského pluku, uléhá s nemocí ve vojenském lazaretu v nedalekých Dobřanech. Zde španělské chřipce podléhá 6. října 1918 ve věku 25 let.

Pokud procházíme dosažitelné známé prameny, zjišťujeme, že ve zmiňovaném lazaretu v Dobřanech umírá v roce 1918 celkem 68 osob. Celá třetina osob umírá v jarních měsících. Nijak však nedokážeme prokázat, že se tito muži stali obětí španělské chřipky.

Pro Chlumčany není bez zajímavosti, že se v podobě Šimona Kašpara jedná o bratra Bohuslava Kašpara, který zemře na sklonku 2. světové války v Terezíně, nakažen tyfem a po kterém je pojmenováno místní náměstí.

Více zdokumentovaných obětí španělské chřipky mezi obyvateli Chlumčan neznáme. Bylo by však naivní se domnívat, že se jednalo o ojedinělé případy. Především velice špatná výživová situace obyvatelstva posledního roku 1. světové války napomáhala k šíření nejen španělské chřipky, ale dobový tisk opakovaně připomíná i vlny šíření spály, úplavice, neštovic a tyfu.

K poslední vlně se španělská chřipka vzedmula ještě na jaře roku 1920.

Ladislav Bechyňský

TENISOVÝ ODDÍL

V říjnovém čísle občasníku jsme seznámili veřejnost se všemi hlavními událostmi letní tenisové sezóny v Chlumčanech. V tomto čísle doplňujeme informace o posledních akcích, které již zasáhly do podzimního období.

Davis Cup v Plzni

Členové oddílu ve složení **Roman Vacovský** (kapitán), **Michal Marák** a **Jiří Koláček** se v roce 2020 při zrušení Davis Cupu v okrese Plzeň-jih z důvodu koronaviru zúčastnili obdobné **soutěže družstev neregistrovaných tenistů DC Plzeň-město** pořádané pro týmy z Plzně a okolí Tenisovým klubem Škoda Plzeň. Ve výborně obsazené soutěži se v době od **25.5. do 30.8.2020** představilo celkem **24 družstev** ve 3 ligách po 8 týmech. Naši zástupci startovali ve 2. lize a v 7 utkáních na 2 vítězné body (2 dvouhry + čtyřhra) získali celkem 5 výher a 2 prohry při celkovém skóre bodů 13 : 8. Obsadili tak v tabulce 3. místo a jen těsně jim unikla baráž o postup do 1. ligy. V celkovém pořadí soutěže tak skončili na **11. místě.**

Výsledky týmu Chlumčan v DC:

Tennis Team Plzeň - TJ Chlumčany 2:1
TJ Chlumčany - DIOSS Nýřany 2:1
VS Kovo - TJ Chlumčany 1:2
POP Team Plzeň - TJ Chlumčany 0:3
TJ Chlumčany - TJ Bílá Hora A 3:0
TJ Chlumčany - DOLI Starý Plzenec B 0:3
Sokol Plzeň Doudlevce - TJ Chlumčany 1:2

Women Cup a Mix Cup 3.10.2020

V pořadí již 11. ročník tenisového turnaje žen pod názvem **Women Cup** a turnaje smíšených čtyřher **Mix Cup** v Chlumčanech se měl původně konat 26.9.2020, ale v důsledku celodenního deště musel být o týden odložen. Přesto byla účast až nečekaně vysoká, když do soutěže žen se přihlásilo 5 tenistek a v mixu dokonce 9 smíšených dvojic.

Turnaj žen se odehrál systémem každá s každou na 1 zkrácený set a jeho vítězkou se již poosmé stala nejlepší domácí tenistka **Ivana Milotová**, která ve 4 zápasech ztratila jedinou hru. Druhé místo obsadila Michaela Gombitová z Třemošné a na medaili dosáhla také další domácí hráčka Markéta Holá, která se k tenisu úspěšně vrátila po několikaleté přestávce.

Účastníci **turnaje mixů** byli rozlosováni do 3 skupin, jejichž vítězové postoupili do závěrečných bojů o konečné umístění. V soutěži se podruhé při své 3. účasti dočkali výhry **Martin Miarko a Lenka Marková**, kteří také ani jednou neprohráli. Z domácích tenistů uspěli podle očekávání Michal Marák s Ivanou Milotovou, kteří skončili druzí.

Zápasy o 1. - 3. místo:

Michal Marák, Ivana Milotová -
Zdeněk Holický st., Michaela Gombitová 6:4

Martin Miarko, Lenka Marková -
Zdeněk Holický st., Michaela Gombitová 6:1

Martin Miarko, Lenka Marková -
Michal Marák, Ivana Milotová 6:3

Konečné umístění - soutěž mixů:

1. Martin Miarko, Lenka Marková
2. Michal Marák, Ivana Milotová
3. Zdeněk Holický, Michaela Gombitová
4. Antonín Levora, Markéta Holá
5. Vladimír Pašinský, Ivana Zemanová
6. František Lősch, Lucie Kudrnová

Ing. Ivo Regner
předseda oddílu tenisu
Spolku TJ Keramika Chlumčany

Mix Cup 2020 - společný snímek s pořadateli akce

Women Cup 2020 - účastnice turnaje

VICTORIA TALENT ACADEMY

Vážení spoluobčané a příznivci naší taneční školy,
přichází konec roku, který pro většinu z nás nebyl tím úplně nejlepším a ani naše taneční škola není výjimkou. V roce 2020 jsme přišly o řadu kulturních akcí, kde jsme mohly vystoupit a reprezentovat tak naší taneční školu a obec Chlumčany. Nebyly to ale jen kulturní akce, ale hlavně soutěže, na které naše děti pilně trénovaly od začátku školního roku a nakonec nebyla ani jedna jediná. Snažíme se jim tyto akce, které jsou z důvodu vyšší moci zrušené, všemožně vynahradit. Na konci září proběhlo podzimní soustředění v Plzni, kde se v Krašovská Aktivity centru sešlo 86 dětí napříč všemi kategoriemi. Proběhly také první nácviky na vánoční vystoupení, které jsme bohužel nuceny zrušit pro letošní rok a přesunout na ten příští. V současné době nesmíme trénovat v tělocvičnách ani sportovních halách a tak jsme zahájily od poloviny října distanční výuku. Během týdne probíhá přes online lekce okolo 11ti tréninků pro všechny naše týmy, soutěžní i ty hobby. Trénují tak i nejmenší děti od 3 let po ty nejstarší a přes online hodiny skvěle fungují i tréninky street dance. Již se nemůžeme dočkat, až vláda znovu povolí otevření všech našich tréninkových prostor a umožní nám 100% obnovit naši činnost.
Také jsme poprosily děti, aby napsaly příspěvky do tohoto čísla občasníku, které slouží i nám jako zpětná vazba toho, co je u nás baví a co ne, jaký mají pocit z nynější distanční výuky a na co se těší v příštím roce. Budeme moc rády, když si tyto příspěvky přečtete.
Na závěr bych za naši taneční školu chtěla poděkovat našim trenérům – Aleně Kaslové, Blance Fichtlové, Elišce Nechutné a Daniele Kottové za skvělou práci ve vedení tréninků, kterou s našimi dětmi po celý rok odvádějí. Dále potom celému realizačnímu týmu a vedení naší taneční školy a v neposlední řadě obci Chlumčany nejen za finanční podporu. Díky patří také sponzorům a partnerům – Plzeňský kraj, Penzion Starý Pivovar Česká Bříza, Reklamní textil Vendula Vávřová, Krašovská Aktivity Centrum Plzeň, Grafika a foto – Dominik Beránek, Karolína Polanská. Nejvíce bych ale chtěla poděkovat dětem za snahu a píli pracovat na svém zlepšení nejen na trénincích v tělocvičně, ale také doma. Rodičům, že své děti vedou ke sportu, který má smysl a podporují své děti v zájmu, který je baví.
Za celý náš tým Victoria Talent Academy, z.s. Vám všem přeji poklidný konec roku 2020, prožití vánočních svátků v kruhu rodinném a úspěšný start do roku nového.

Daniela Pfeiferová
předsedkyně spolku

Nelinka Nykoljuková, 9 let (Chlumčany)
Miluji tancování. A mám ráda kamarádky se kterými chodím trénovat. Teď, když je vše zakázané, nemůžeme se vidět a nemůžeme trénovat. Naštěstí naše trenérka Danča pro nás vymyslela online tréninky a tak se vidíme alespoň přes obrazovku. Za to moc děkuji. Mám trénink 2x týdně a pak ještě v neděli street dance s Eliškou Nechutnou. Trénuji i mimo tyto hodiny, jinak bych pak neuměla provaz a rozštěp. Když je hezké počasí cvičím venku na zahradě. Hrozně se mi líbí společné trénování v tělocvičně a tak doufám, že nám to už brzy povolí.

Michalka Baštařová, 8 let (Chlumčany)
Před rokem jsem začala chodit na tancování. Strašně mě to baví. Škoda, že přišla pandemie koronaviru, protože jsme nemohli jet na žádnou soutěž. Ale i tak si tancování užívám. Paní trenérky vymyslely onlinetréninky, kde se aspoň přes notebook vidím s kamarádkami. Danča vymýšlí různé sestavy, které zvládáme i doma. Naposledy to byl balet. Ze začátku mi to moc nešlo, ale doufám, že se zlepším. Už se nemůžu dočkat, až se zase všichni sejdeme v tělocvičně.

Viktorka Vokáčová, 8 let (Chlumčany)
Já to vše zvládnu a budu se snažit a spolupracovat a těšit se, až budeme zase všechny spolu v tělocvičně. Moc se mi líbilo, když jsme s Míšou tancovaly naši choreografii na Slavoji. Jsem moc a moc ráda, že máme tak hodnou trenérku Danielu. Líbí se mi její choreografie, má to moc hezké. Budu se modlit, abychom se viděly v tělocvičně a ne přes počítač, budu za to moc ráda. Mně se tancování líbí, komu ne, tak je hloupý. Nic mi na tom nevadí, ale jsem moc a moc ráda, že tam můžu chodit. Mám vás všechny moc ráda.

Linda Kopřivová, 12 let (Chlumčany)
Tanec je můj život, strašně moc ho miluju, také miluji všechny, kteří se mnou tančí. Každý trénink si užívám, soustředění jsem si užila ještě víc, protože to bylo úžasné. Hlavně ty tréninky a tu atmosféru. Škoda, že se teď nesetkáváme, ale aspoň vás vidím online při tréninku. Moje trenérky jsou úžasné a hrozně moc šikovné. Naučila jsem se spoustu nových cviků, které jsem vždy chtěla umět. Na soutěže a vystoupení se moc těším a překonávám svoji nervozitu. Doufám, že už se konečně brzy uvidíme, moc se těším až vás obejmu! Mám vás ráda a děkuji za vás.

RC oHRÁTka

Výstava RC oHRÁTka kterou měli možnost návštěvníci navštívit od 2.11.-5.11. , ve večerních hodinách v doprovodu s hudbou. Děkujeme za přízeň!

OSTATNÍ

Sociální služby pomáhající v tíživých životních situacích občanům na Přešticku

Každý z nás se může dostat do tíživé životní situace, ve které si nebude umět pomoci sám, ani s podporou rodiny. Může se jednat o ztrátu bydlení či zaměstnání, dluhy, které nedokážeme splácet, problematickou rodinnou situaci nebo sníženou soběstačnost v péči o sebe či domácnost. V těchto situacích je důležité mít přístup k účinné a odborné pomoci především v podobě **dostupných a efektivně fungujících služeb**. Správné nastavení těchto služeb je věcí všech obyvatel regionu, kteří se tohoto procesu mohou účastnit prostřednictvím **komunitního plánování sociálních služeb**, které na Přešticku probíhá od července 2020 do června 2022.

Komunitní plánování dává občanům možnost aktivně se zapojit do rozhodování o tom, jaké sociální služby budou v regionu dostupné. Jde tedy nejen o zjišťování toho, co obyvatele trápí, jaké služby jim schází, jaké jsou v současné době nedostatečné, ale také o navrhování reálných a konkrétních řešení daných problémů.

V současné době probíhá mapování sociální oblasti na Přešticku. Zhruba od ledna roku 2021, vzhledem k současné epidemiologické situaci a možnostem setkávání, odstartují setkání „u kulatého stolu“, jejichž cílem je **společně hledat řešení** nejrůznějších potřeb v sociální oblasti. Tato setkání jsou otevřena pro kohokoliv, kdo má o problematiku sociálních služeb zájem, pro zástupce obcí, poskytovatele sociálních služeb, širokou veřejnost a další.

Bližší informace o komunitním plánování a pořádaných akcích jsou k dispozici na webovém portálu **„Sociální služby Přešticka“**, který je dostupný z webových stránek města Přeštice (www.prestice-mesto.cz) nebo u koordinátorky Marie Hrečínové Prodanové z Centra pro komunitní práci západní Čechy, tel. 733 210 315, e-mail: marie.hp@cpkp.cz.

Projekt, který je financován z prostředků ESF a státního rozpočtu České republiky v rámci Operačního programu Zaměstnanost, realizuje pro všech 30 obcí na území Přešticka Centrum pro komunitní práci západní Čechy v partnerství s městem Přeštice.

Děkujeme Vám, že pomáháte rozvíjet sociální služby v regionu, kde žijete!

Za celý tým CpKP ZČ Vám přejeme v době Adventu a Vánoc pevné zdraví a pokojné sváteční dny.

Vánoční zvyklosti

Adventní čas je dobou zklidnění a rozjímání. To je poselství pravého adventu. Advent patří k jedné z nejkrásnějších částí roku, kterou prostupují tradice a zvyky.

Samotný název advent pochází ze slova adventus, tedy z latinského výrazu pro příchod. V současné době se advent ustálil na dobu čtyř týdnů před Vánoci, což může trvat 22 až 28 dní. V křesťanských zemích se advent udržuje zhruba od 6. století.

Každá z adventních nedělí má svůj název:

1. železná
2. bronzová
3. stříbrná
4. zlatá

Do doby adventní patřil půst, a to nejen co se jídla týká. Zakázána byla zábava, pomlouvání i sex. Lidé naopak měli častěji zamířit na mši, kde se zpívaly staročeské roráty ke cti Panny Marie.

Jedním z nejdůležitějších symbolů adventu je adventní věnec.

Adventní věnec možná navazuje na jeden starý zimní zvyk. Zelené větve byly v pohanských dobách přinášeny do domů a chatrčí. Vonící větve jedlí, jak se věřilo, sloužily přátelským lesním duchům jako útočiště a věnce ze slámy měly přinášet požehnání, odrážet zlé duchy.
Na první neděli adventní je rozsvícena první (fialová) svíce. Tato svíce se obvykle nazývá *„svíce proroků“* na památku proroků, hlavně Izaiáše, kteří předpověděli narození Ježíše Krista. Druhou adventní neděli je zapálena druhá fialová svíce - svíčka *„betlémská“*, která symbolizuje Kristovy jesle, příchod Lásky na svět. Na třetí adventní neděli je zapálena růžová - *„pastýřská“* a představuje radost. Čtvrtá fialová svíčka je nazývána *„andělská“*, představuje mír a pokoj.

Vánoční zvyky a tradice

Krájení jablek

K nejznámějším štědrovečerním zvykům patří rozkrojení jablka. Kdo najde jadérka ve tvaru hvězdy, bude příští rok zdravý a šťastný. Pokud je ale jádřinec červivý, může dotyčný v příštím roce onemocnět. Jestliže jsou jadérka uspořádána do tvaru křížku, hrozí to nejhorší. Proto si vybírejte pěkná a zdravá jablka.

Tři oříšky

Tři vlašské ořechy rozpulte a vyjměte jádra. Do jedné skořápky dejte zeminu, do druhé kousek chleba a do třetí minci. Skořápky opět slepte k sobě a vložte zpět do misky mezi ostatní ořechy. O půlnoci si každý z rodiny vezme z plné mísy jeden ořech. Zemina v ořechu znamená chudoba, chléb předpovídá spokojený život. Kdo ve svém ořechu objeví minci, v příštím roce zbohatne. „Obyčejný“ ořech napovídá, že vše zůstane při starém.

Budoucnost z olova nebo vosku

Ke staročeským vánočním zvykům patří věštění z vosku nebo z olova. Podle tvarů, do kterých olovo nebo vosk ve vodě ztuhne, se

Vánoční cukroví - Eva Horová

Rohlíčky, pracny, linecké
brtníky, hnízda vosí,
slepované hvězdičky,
okno trouby rosí.

Kokos, mandle, ořechy,
trochu marcipánu,
špetka lásky, radosti
na plechu je k ránu.

Cukr na ně hustě sněží,
krém na pečivo sedá,
čokoláda ve své lázni
už je neposedná.

Sváteční to poezie,
když Vánoce se blíží,
ať vanilka nosu přeje,
ze všech krabic, spíží.

Ať poklidný je tento čas,
srdce vaše jen září,
ať advent je v každém z nás,
má mnoho dobrých tváří.

pak věští budoucnost. Rovný kousek znamená pohodu a klid v osobním životě, zvlněný tvar neklid a zmatky, ale také cestování. Půlkruh předpovídá zradu a rozchod, neuzavřený kruh varuje před problémy, kolo předvídá štěstí. Dva uzavřené kroužky věští svobodným vztah či manželství, naopak zadaným naznačuje, že se mohou rozvést či ovdovět. Srdce věští vždy lásku a hvězda oznamuje, že příští rok bude rokem splněných přání.

Lodičky ze skořápek

Jeden z nejznámějších vánočních zvyků je pouštění lodiček z ořechových skořápek. Každý si svou lodičku se zapálenou svíčkou vypustí do větší nádoby s vodou. Její plavba předznamenává životní dráhu toho, kdo ji vyslal. Jestliže lodička dlouho svítí, čeká vás život dlouhý a šťastný. Pokud se lodička pustí na volnou vodu, vydáte se do světa, drží-li se při břehu, zůstanete doma. Když se lodička převrátí či plamínek zhasne, může vás potkat nemoc. Dotýká-li se lodička při plavbě jiné, věští to lásku a přátelství. Když lodička pluje uprostřed jiných, majitel potřebuje ochranu. Lodička točící se v kruhu upozorňuje na nerozhodnost. Pokud vaše skořápka dopluje k protějšímu břehu, věští to úspěch a získání všeho po čem toužíte.

Štědrovečerní věštění pro svobodné

1. Patrně nejznámější je házení botou přes hlavu. Na Štědrý den se můžete dozvědět, čeká-li vás v příštím roce svatba. Jestliže dopadne bota patou ke dveřím, zůstanete i nadále doma. Pokud ale bota zamíří špičkou ze dveří ven, čeká vás odchod z rodičovského domu.
2. Další tradice je opět pro mladá děvčata. Jestliže mladá, svobodná žena o Štědrém večeru jí jablko ve venkovních dveřích a projde kolem ní jako první muž, tak se v novém roce na devadesát procent vdá.
3. Dívky také mohou klepat botou na kurník. Pokud se ozve kdákání slepice, zůstane nadále svobodná, zakokrhá-li kohout, tak jsou vdavky do roka takřka jisté.

Zvyky, které byste měli dodržet

1. O Štědrém dnu nezametejte, nemalujte, nešijte, nevylévejte vodu na dvůr, nevynášejte popel, nevstávejte prudce od stolu, nic si nepůjčujte, neobchodujte, nekýchejte – to může přivolat neštěstí, ba dokonce smrt.
2. U štědrovečerního stolu by vás měl být sudý počet, pokud tomu tak není, nesmí chybět talíř navíc – to proto, aby si pro někoho z rodiny nepřišla v dalším roce smrt.
3. Štěstí do domu přináší seno pod stolem, což připomíná narození Ježíška v chlévě.
4. Nohy stolu omotejte řetězem, tak vytrvá vaše rodinná soudržnost.
5. Jestli máte strach ze zlodějů, pak k řetězům přidejte ještě provazy – odpudí je.
6. Nezapomeňte, že pod ubrus nebo pod talíř patří rybí šupina, jinak se bohatství nedočkáte.
7. Hojnost rodině přinese také mince či bankovka ukrytá pod pecnem chleba na prostřeném stole.
8. Pokrmů na štědrovečerním stole má být devatero, protože devítka symbolizuje úplnost a je to číslo, které přivolává zázraky.

redakční rada

Chlumčanský betlém 2020

Již třetím rokem bude v čase adventu krátce vystaven obnovený betlém v místní kapli. Dochované torzo nalezených figurek uvidíme v nových kulisách. Pozadí dioramatu bude tvořeno autentickou malbou chlumčanské ústřední návsi z počátku 20. století. V celkovém výjevu nechybí například hostinec, adventní tržiště s množstvím stánků, trafika. Samozřejmostí je návesní rybník s prodejem kaprů. Nejmenší návštěvníky jistě potěší karavana velbloudů a slonů putující exotickými kraji.

Betlém bude připraven k prohlídce v neděli 20. 12. 2020 od 17:00 do 19:00.

Stanislav Dvořák, radní obce

Chlumčanský občasník – vydává obec Chlumčany

Vydavatelem periodického tisku ÚSC **„Chlumčanský občasník“** je Obec Chlumčany, Družstevní 332, 334 42 Chlumčany.

Registrováno ministerstvem kultury MK ČR E 1464.

Redakce: Obecní úřadu Chlumčany, Družstevní 332, 334 42 Chlumčany, tel. 377 972 147.
Výtisky zdarma k dostání na OÚ, náklad 1 000 ks/ 5 x ročně.

Adresa pro Vaše příspěvky: **obcasnik@obec-chlumcany.cz**
Redakce: Stanislav Dušek, Ing. Ivana Zieglerová
Grafická úprava, zlom, tisk: 4PRO Plzeň - **https://www.4pro.cz/**

Články a příspěvky shromažďuje redakce, která nezodpovídá za jejich obsah.